

Salavan Dağı'ndan Şiirin Zirvesine

◆ Süleyman Aydemir

İnsanlığın ortak mirası olan kelimelerin “özel mülkiyet” etrafında kişinin ruhuna tapulandığı edebi tür hiç şüphesiz ki şiidir. Şiir, insanlık tarihi kadar eski ve insanlık gibi yaratılmış olan zamana vurulan bir mühürdür. Bu doğrultuda mührü taşıyana Süleyman değil, şair denir. Abdurrahim Karakoç'ta Kahramanmaraş'ın yetiştirdiği büyük şairlerden birisidir. Onun şairliğini Kahramanmaraş'ın Ekinözü ilçesinde bulunan Salavan Dağı ile birleştirerek açıklamak daha doğru olacaktır. Çünkü şair ve doğa; şiir ve çiçek arasındaki örüntü kâderin dünya coğrafyasından sıyrılarak Karakoç ve Salavan Dağı'nı kesiştirdiği noktadır.

Abdurrahim Karakoç, halkın konuştuğu berrak Türkçeyi kullanır şiirlerinde. Bu onun şiirlerindeki yüzeysel boyuttur. Ayrıca onun şiirlerinde çarpıcı imajlar ve metafizik derinlik vardır. Hasan Ali Toptaş'ın ifadesiyle “yüzeysel derinlik” dediğimiz bu durum Karakoç'un karakteristik özelliğidir. Yazının başlığında da değindiğim gibi Karakoç'un şiiri, Salavan Dağı'nın zirvesidir. Dağlar peygamberlerin Allah'la buluştuğu, ruhun kanatlandığı, kalbe menekşe kokularının sindiği, yalnızlığın yerini yalnızlığa bıraktığı kutsal mekânlardır. Dağlar nasıl ki dünyanın çivisidir, şiirler de ruhların kanatlarıdır. Mesele ise: Dünyanın çivilendiği yerden Allah'a kanatlanmak...

Dağlı olmak cahillikle adlandırılır. Ama dağlı olmak aynı zamanda saflıktır da. Gökyüzü kadar berrak olmak, kar gibi temiz kalmaktır. Şehrin hengamesi, kişinin kimyasını bozmamıştır dağlıyken. Karakoç dağlı olmayı riyakâr bir şehirli olmaya yeğler ve şöyle der:

*“Dağ adamı'derler cahil olana,
İsyan et KARAKOÇ sen bu yalana
Ölen öldü, sıra geldi kalana..
Hak için hakkını ara dağların.”*

Dağlar tüm heybetine rağmen Allah'ın dilsiz varlıklarıdır. Onların hakkını aramak ise kelimelerle akrabalık bağı olan şairlere düşmektedir. Karakoç, bu hak arama işini ölenler ve ölmek için sırasını bekleyenler uğruna yapar.

Karakoç, şiirin zirvesindedir. Zirvede olan ya kendisiyle konuşur ya da zirvenin sahibiyse. Yani dağlarla:

*“Beyaz karlı, kara çamlı iri dağ
Heybet nedir, ne değildir? . De hele.
Geceleri yapayalnız kalınca
Uzlet nedir, ne değildir? . De hele.”*

Karakoç, “Dağ ile Sohbet” adlı şiirinde dağın ihtişamı karşısındaki hayranlığını gizleyemez. Bu hayranlık yerini yalnızlığı da çürütecek bir yalnızlığa bırakır. Hayranlığın yerini hayret alır. Karakoç, bu iki duyguyu Anadolu insanının duyarlılığıyla “hele” kelimesini kullanarak açığa vurur. Çünkü insanlık karaya vurmadığı sürece kelimeler kendini her zaman için belli eder ve açığa çıkar. Şair olmak her zaman için insan olmak olduğundan, insan olan kendini ne kadar gizleyebilir ki?

Karakoç, Anadolu'ya gökçe bir kartal gibi dağlardan bakar. Bulutlar kelimeleri ıslatınca yeşeren şey şiir olur:

*“Sen bizim dağları bilmezsin gülüm,
Hele boz dumanlar çekilsin de gör.
Her haftası bayram, her günü düğün,
Hele yaylalara çıkılsın da gör.”*

Kendisine Karakoç'un daha doğru ifadeyle Allah'a adanan Karakoç'un nasıl yetiştiği sorulacak olsa ille de dağlar gelir aklıma. Dağlar şairde, bir bakmışsınız Anadolu sevgisi olur çağlar; bir bakmışsınız halkın derdi olur yürekleri dağlar.

Şair dediğin, kelimelerle düşünür, kelimelerle yürür, rüyasında da kelimeleri görür. Toprağa yazılmış bir şiidir gölgesi. Hiç çekinmez sırtladığı gibi onu da sürür. Abdurrahim Karakoç şair kimliğiyle ne kadar kelimelerle bir bağ kurmuşsa aynı bağı hatta daha fazlasını dağlarla kurmuştur. Şehrin labirentlerinden kaçmak isteyen şair, dağlar için “bizim” tabirini kullanır. Dağların mülkiyeti yoktur elbette. Lakin şairin ruhuna tapulanan bir aidiyeti vardır. Bu aidiyette bulutlar başınızın üstündedir. Dünyaya ait ne varsa altınızda. Olur da Salavan Dağı'na yolunuz düşerse dağın zirvesine çıkarak Abdurrahim Karakoç'tan bir şiir okuyun. İşte o vakit, şiirin bir kelamdan, dağın ise kayalardan ibaret olmadığını anlarsınız.